

УДК 378.4:378.661 (477.74)096:616.31:378.2
DOI 10.32782/2226-2008-2023-1-10

В. В. Вальда, Т. В. Приболовець

ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ДІЯЛЬНОСТІ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОНМЕДУ

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

УДК 378.4:378.661 (477.74)096:616.31:378.2

В. В. Вальда, Т. В. Приболовець

**ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ДІЯЛЬНОСТІ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОНМЕДУ**

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

Мета роботи – виявлення оптимального рішення компетенції студентів стоматологічного факультету за допомогою симуляторів.

На базі міжкафедрального симуляційного стоматологічного центру ОНМЕДУ у процесі навчання за методикою використання симуляторів проводилися перегляд та обговорення тактичної поведінки студентів п'ятого курсу у різних клінічних ситуаціях, що дає змогу повною мірою забезпечити формування клінічного мислення та навчити вмінню спілкування з пацієнтами.

Результати дослідження показали, що використання стандартизованих клінічних сценаріїв дає змогу безпосередньо порівнювати клінічні навички студентів на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

Ключові слова: симулятори, симуляційне навчання, тактична поведінка студентів, віртуальне середовище, самооцінка.

UDC 378.4:378.661 (477.74)096:616.31:378.2

V. V. Valda, T. V. Prybolovets

**PRIORITY DIRECTION OF QUALITY ASSURANCE OF THE TRAINING OF HIGHER EDUCATION
ACQUIRES IN THE ACTIVITIES OF THE DENTAL FACULTY OF ONMEDU**

Odesa National Medical University, Odesa, Ukraine

The purpose of the work is to identify the optimal solution for the competence of students of the Faculty of Dentistry with the help of simulators.

Materials and methods. On the basis of the interdepartmental simulation dental center of ONMedU, in the process of learning using simulators, the tactical behavior of fifth-year students in various clinical situations was reviewed and discussed.

Results of the study showed that the use of standardized clinical scenarios allows direct comparison of the clinical skills of students at the local, national and international levels.

Conclusions. This method allows you to fully ensure the formation of clinical thinking and teach the ability to communicate with patients.

Key words: simulators, simulation training, students' tactical behavior, virtual environment, self-assessment.

Із підвищенням вимог до якості професійної підготовки студентів-стоматологів у ринкових відносинах у сфері охорони здоров'я, що розвиваються, є необхідність у поліпшенні якості надання медичної допомоги.

Пріоритетний напрям у діяльності стоматологічного факультету – симуляційне навчання як ефективний педагогічний інструмент якісної підготовки майбутніх лікарів-стоматологів до майбутньої клінічної лікарської діяльності.

Традиційна система навчання заснована, перш за все, на отриманні знань, тоді як у професійному середовищі оцінка фахівця ведеться за критеріями вмін та навичок. Ураховуючи думки випускників стоматологічного факультету, підвищено кількість годин для практичних навичок, необхідних для подальшого професійного розвитку лікаря.

Здатність створювати та підтримувати ефективну взаємодію лікаря та пацієнта належить до ключових поряд з умінням проводити діагностичні та лікувальні процедури. Оптимальним рішенням для оцінки цих компетенцій є робота із симуляторами, що дає змогу

навчання самостійному клінічному мисленню студентів стоматологічного факультету ОНМЕДУ.

Сьогодні в системі навчання існує безліч різних методик, що сприяють поглибленню та збільшенню обсягу знань, мотивують до здобуття нових умінь. Ситуаційні завдання, що ілюструють найбільш типові захворювання, широко використовуються в навчальному процесі стоматологічного факультету. Однак це не дає змоги повною мірою забезпечити формування клінічного мислення та навчити вмінню спілкування з пацієнтами. Цим завданням відповідає методика, яка дає можливість працювати студенту самостійно.

Мета роботи – оцінити роль симуляторів у навчанні студентів V курсу стоматологічного факультету ОНМЕДУ.

Матеріали та методи. На базі міжкафедрального симуляційного стоматологічного центру ОНМЕДУ у процесі навчання за методикою використання симуляторів проводилися перегляд та обговорення тактичної поведінки студентів п'ятого курсу у різних клінічних ситуаціях, їх здатність у проведенні диференціальної діагностики, постановці попереднього діагнозу, що, своєю чергою, збільшує обсяг знань та водночас формує навички роботи з пацієнтом [1].

© В. В. Вальда, Т. В. Приболовець, 2023

Симуляційне навчання на факультеті спрямоване на розвиток та вдосконалення практичних компетенцій без ризику завдання шкоди пацієнту [2]. Увесь процес навчання за цією методикою та атестації студентів має бути документований, що дає змогу об'єктивно оцінити знання та вміння студентів. Викладачі стоматологічних кафедр працюють над документацією, яка забезпечує ефективність у навчанні та оцінці практичних умінь та навичок, а також розбір помилок, які формують «клінічне мислення» та входять до складу підсумкових іспитів [3].

Використання стандартизованих клінічних сценаріїв дає змогу безпосередньо порівнювати клінічні навички студентів на місцевому, національному та міжнародному рівнях [4; 5].

Оскільки дослідження було пілотним, розрахунок вибірки не проводився.

Результати. Електронна база сценаріїв клінічних випадків на факультеті дає змогу розширювати можливості традиційної системи навчання, базуючись на світовому досвіді використання в освітньому процесі методики роботи із симуляторами, дає можливість отримання практичної підготовки у віртуальному середовищі незалежно від режиму роботи університету та клініки у дистанційному форматі, надаючи доступ до різноманітних клінічних навчальних сценаріїв.

Під час анкетування 37 здобувачів освіти (із числа студентів, що відвідали симуляційний центр) V курсу 58% указали, що симуляційні технології дають можливість довести до автоматизму їхні дії, 20% студентів сказали, що їх не залишало почуття віртуальної роботи, у 15% склалося враження, що вчитися легко, 7% відповіли, що вчитися важко.

Simodont® Dental Trainer – симулятор сьомого покоління, забезпечує досвід навчання з реалістичним відчуттям у навчальному середовищі віртуальної реальності.

Ручка стоматологічного дзеркала дає змогу реалістично оглядати зуби з усіх боків, дає можливість тактильного моделювання та моделювання з навчальним

програмним забезпеченням, яке навчає студентів психомоторним навичкам і пропонує плани лікування для широкого спектру випадків пацієнтів і патологій зубів, забезпечує економічно ефективне та безпечне середовище навчання, у якому зуби не купуються, а пацієнти не піддаються потенційно шкідливому лікуванню.

Симулятор прискорює навчання за допомогою імітованих середовищ для відпрацювання процедур, включаючи віртуальні випадки пацієнтів, зуби, щелепи, інструменти та вправи на навички рук, що дуже важливо, оскільки забезпечує об'єктивне оцінювання та самооцінку в реальному часі. Дає змогу викладачам стоматологічних кафедр створювати та редагувати зміст, керувати даними та полегшувати оцінювання та звітування. Викладачі можуть легко використовувати та змінювати задані програми [6].

Чітке та реалістичне відображення сил свердління та контакту, практика на зубах з анатомією та патологією, реалістичне відчуття вібрації та сили від кінчика бора під час свердління, реалістичні звуки вправ на основі використання ножної педалі та сили, прикладеної студентом, вірне відтворення звуку повітряного ротора або інших типів дрилів, швидкість віртуальної дрилі можна контролювати, створювати та редагувати додаткові випадки пацієнтів. Для збільшення різноманітності та реалістичності симулятора можна додати сканування зубів (зростаюча бібліотека сканів справжніх зубів доступна для використання у вправах).

Висновки. Ми вважаємо, що робота із симуляторами на старших курсах не є заміною клінічному досвіду, тому студентам запропоновано поєднання дистанційного навчання та роботи в міжкафедральному стимуляційному стоматологічному центрі в малих групах.

Зростаючий інтерес до впровадження симуляційного навчання факультет пов'язує не лише з реалізацією вже доступних модулів та технологій, а й із більш глибоким вивченням проблематики як в історичному ключі, так і з погляду нових розробок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Murizina Oyu. Acmeological approach to the formation of professional success in doctors at different stages of full-time continuous education. Medical perspectives. 2018; 23, No. 1-2: 80–83 (in Ukrainian).
2. Kovalyova O. Implementation of simulation technologies in medical education. Continuous professional education: theory and practice. 2019; No. 1 (58): 36–41.
3. Bhinder N. Analysis of innovative technologies in the process of professional training of border guards in the Republic of India. Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Series: pedagogy. 2018; 2: 132–139.
4. Sadka N. Simulation in healthcare: The possibilities. Emerg Med Australas. 2021; 33(2): 367–368. doi: 10.1111/1742-6723.13758
5. Makary MA, Daniel M. Medical error—the third leading cause of death in the US. BMJ. 2019; 353: i2139.
6. Flis PS, Leonenko GP, Filonenko VV, Doroshenko NM. Under the editorship FlisP.S. Orthodontics. Dentognathic Anomalies and Deformations. Medicine, Kyiv. 2015; 176.

Надійшла до редакції 01.02.2023 р.

Прийнята до друку 10.02.2023 р.

Електронна адреса для листування stomat@onmedu.edu.ua